

Notitie

Vergadering	Regiegroep
Onderwerp	GR-en in het BOB-stelsel
Gehouden op	04 juni 2018
Opgemaakt door	Carlo Zwartendijk

Doel = informatie, bespreking regiegroep en besluitvorming

In de laatste regiegroep zijn er vragen gesteld over de wijze van omgang met gemeenschappelijke regelingen (GR-en) waar de gemeente Goirle bij is aangeslotenⁱ.

Inhoud notitie

Achtereenvolgens wordt aandacht besteed aan het formele kader, waarbij het speelveld wordt weergegeven. Daarna wordt weergegeven hoe de gemeenteraad zicht en grip kan hebben en houden op GR-en.

Formele kader

De samenwerking van bestuursorganen in gemeenschappelijke regelingen is geregeld in de [Wet gemeenschappelijke regelingen](#) (Wgr). Daarnaast stellen deelnemers aan een gemeenschappelijke regeling feitelijk ook de gemeenschappelijke regeling vast. Zeg maar een publiekrechtelijk samenwerkingsovereenkomst.

Alle bestuursorganen (gemeenteraad, college en burgemeester) kunnen een GR aangaan. De bemoeienis van de raad daarmee verschilt. Als de raad zelf de GR aangaat, besluit hij daartoe. Als het college of burgemeester een GR aangaan, mogen zij dat pas doen na toestemming van de raad. Dit betreft overigens een marginale toetsing door de raad.

In de Wgr is bepaaldⁱⁱ dat de GR jaarlijks vóór 15 april aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten de algemene financiële en beleidsmatige kaders (de kaderbrief) én de voorlopige jaarrekening stuurt. Gemeenten kunnen op die kaders hun zienswijzen kenbaar maken, waarna een bundeling van ingekomen zienswijzen aan het algemeen bestuur (AB) wordt voorgelegd bij behandeling van de begroting in het AB. De ontwerp-begroting dient 8 weken voor aanbidding aan het AB aan de gemeenteraden te worden toegezondenⁱⁱⁱ. Ook hierop kan de raad een zienswijze kenbaar maken. De begroting van een GR moet door de GR uiterlijk 1 augustus aan gedeputeerde staten (GS) worden aangeboden. Voor 15 juli dient de GR de jaarrekening over het voorafgaande jaar bij GS in. Hierbij is geen zienswijze procedure van toepassing.

Naast het formele wettelijke kader, heeft uw raad in 2015 de [notitie sturen op afstand in verbondenheid](#) vastgesteld.

Mogelijke vormgeving

GR-en zijn belangrijk. Om de omvang voor Goirle te schetsen, vooraf de volgende cijfers: In 2015 besteedde Goirle ruim €9,2 miljoen aan deelname aan GR-en. Dat was 14,7% van de gemeentebegroting.

Vóór 15 april moeten GR-en hun kaders aan de gemeenteraden voorleggen. Beïnvloeding van deze kaders is essentieel voor de gemeenteraad om invloed te kunnen uitoefenen op het beleid en de begroting van een GR.

Kort daarop moet ook al de ontwerpbegroting worden aangeleverd. Dit betekent dat het voor GR-en praktisch gezien nagenoeg ondoenlijk is om de reacties van gemeenten op een gedegen wijze bij de begrotingsvoorbereidingen van de GR-en te betrekken.

Deze problematiek speelt in alle gemeenten. Daarom zijn hierover gesprekken gevoerd met de GR-en. Daarbij is aangegeven dat om gemeenteraden in de positie te brengen op een degelijke wijze zich een mening te kunnen vormen over de kaders van de GR-en, deze uiterlijk 1 februari moeten worden aangeleverd.

De meeste GR-en hebben aangegeven hier begrip voor te hebben en hieraan te kunnen voldoen. Alleen bij de regio Hart van Brabant is het (nog?) niet mogelijk om dit te doen.

Het is dus zaak voor de gemeenteraad de kadernota's van de GR-en kritisch te beoordelen. Als de GR de kaders een op een heeft vertaald in de ontwerpbegroting en de gemeenteraad geen zienswijzen op de kaders had, kan de raad volstaan met behandeling van de ontwerpbegroting in alleen de besluitvormingsfase.

Meer grip

Wat kan de gemeenteraad doen om (meer) zicht en grip te hebben en te houden op de GR-en waar Goirle aan deelneemt?

In de door de raad vastgestelde notitie Sturen op afstand in verbondenheid, staan aanbevelingen verwoord. De raad heeft de notitie vastgesteld en daarmee ook met de aanbevelingen. Deze aanbevelingen zijn (verkort) opgenomen in bijlage 1.

Daarnaast doen we de volgende suggesties:

1. Allereerst is het verstandig het college te vragen altijd met een raadsvoorstel naar de raad te komen waarin het advies van het college t.a.v. de aangeleverde kaders van een GR. Daarin wordt aangegeven of wel/niet geadviseerd wordt een zienswijze in te dienen. Dat advies dient van argumenten voorzien te zijn, zodat de denklijn van het college navolgbaar is en de raad kan overwegen of hij dit advies overneemt.
2. De raad kan gaan werken met rapporteurschap voor GR-en en per (relevante) GR 1 a 2 raadsleden en/of burgerleden aanwijzen die door het jaar heen met bijzondere aandacht 'hun' GR volgen, naar bijeenkomsten gaan, contacten onderhouden met het Goirlese AB-lid, betrokken medewerkers enz. Ook kunnen zij als zij dat nodig achten de aandacht vragen van de raad voor 'hun' GR. Dat kan n.a.v. begroting of jaarrekening zijn, maar ook

bij bijvoorbeeld bijzondere ontwikkelingen bij een GR. Deze raadsrapporteurs kunnen de raad ook van advies voorzien bij raadsvoorstellen.

3. Ga na hoe andere gemeenteraden zicht houden op GR-en en leg contacten tussen de raden, te beginnen met Oisterwijk en Hilvarenbeek. De invloed van één gemeenteraad is beperkt, maar verenigd staat de raad sterker. Wellicht kun je ook rapporteurs delen en zo de werkdruk spreiden.
4. Verder kan de raad aandacht hebben en blijven houden voor de GR-en door periodiek het onderwerp 'GR-en' op de agenda te zetten en de betrokken portefeuillehouders/AB-lid te vragen de raad te informeren over de stand van zaken of ontwikkelingen binnen de GR. Zo houdt de raad zichzelf en het college hier scherp op.
5. De raad kan ook periodiek beeldvormend de directie van een GR uitnodigen om de GR te komen presenteren en daarbij aandacht te besteden aan kaders, (realisatie van) begroting, toekomstplannen en aan wat verder de wensen van de raad zijn.

Voorstel

- De sturingsmogelijkheden voor de raad ten aanzien van GR-en te bespreken in de regiegroep
- Over alle kadernota's, begrotingen en jaarrekeningen van GR-en wenst de raad op voorstel van het college expliciet te besluiten.
- De suggesties overnemen en uitwerken
- Het college vragen naar de stand van zaken van de uitvoering van de aanbevelingen uit de notitie sturen op afstand in verbondenheid

Bijlage 1

Aanbevelingen uit de [notitie sturen op afstand in verbondenheid](#)

- T.a.v. informatie:
  - Als de raad naast de strategische en financiële stukken van en over GR-en een andere informatiebehoefte heeft, is het raadzaam die expliciet te formuleren.
  - Actualiseer de nota Verbonden Partijen voor de eerste begrotingsvergadering van de nieuwe raadsperiode.
  - Maak gebruik van georganiseerde informatiemomenten, zoals bijvoorbeeld de radendagen Hart van Brabant.
  - Streef naar congruentie in samenwerkingsverbanden.
  - Houdt periodiek (bijvoorbeeld 2-jaarlijks bij de voorjaarsnota) een evaluatie van nut en noodzaak van de portfolio van samenwerkingsverbanden
- T.a.v. 'Sturen':
  - Formuleer expliciet in welk omstandigheden en onder welke condities de raad vindt dat onze gemeente een taak in samenwerking dient uit te voeren en in welke vorm.
  - Maak meer nadrukkelijk gebruik van de bevoegdheid om algemene en specifieke kaders te stellen (doelen, prestaties, in relatie tot de financiële bijdrage, wijze van informatievoorziening en evaluatie) bij het aangaan van een samenwerkingsverband.
  - Gebruik de mogelijkheid om via de paragraaf 'verbonden partijen' in de gemeentebegroting kaders mee te geven aan bestuurders van verbonden partijen
  - Ga proactief aan de slag met het formuleren van wensen aan samenwerkingsverbanden.
    - Ruim vóór de kaderbrief
    - Stuur op resultaten die matchen met een bijdrage aan de gemeenschappelijke doelstellingen
    - Vraag in jaarrekening van de GR om een verantwoording daarover
  - Waak voor bureaucrativering van dat proces (voorkom meer afstemming, meer overleg en sturingsvraagstukken)
- Vertrouwen
  - Accepteer dat samenwerken betekent dat er sprake is van gedeelde zeggenschap
  - Denk vanuit een regionaal perspectief
  - Investeer in netwerken, handel vanuit gemeenschappelijke doelen en denk in geven en nemen
  - Zoek de democratische legitimiteit in het borgen van een zorgvuldig proces

---

ⁱ Goirle is aangesloten bij de volgende gemeenschappelijke regelingen:

- Regio Hart van Brabant
- Stichting Midpoint Brabant
- Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant
- Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant
- GGD Hart van Brabant

-
- Regionale ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord
  - Diamantgroep
  - Samenwerking ICT

ⁱⁱ Dit is geregeld in artikel 34b Wgr

ⁱⁱⁱ Dit is geregeld in artikel 35 Wgr